

Bidbook

"TUINPARKEN IN DE WERELDSTAD AAN ZEE"

Januari 2010

Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

Den Haag

Inhoudsopgave

<u>Onderwerp</u>	<u>Pagina</u>
Inhoudsopgave	1
Colofon	2

HOOFDSTUK 1

Algemeen

Ter inleiding	4
- Project "Tuinparken in de wereldstad aan zee"	4
- Doel van het project	4
- Bidbook vtv Mariahoeve	4
Geschiedenis	5
- Het tuincomplex	5
- Vereniging "Mariahoeve"	5
- De wijk Mariahoeve	6
Huidige situatie	7
- De vereniging	7
- Het verenigingsleven	7
- Financiële middelen	7
- Het tuincomplex	7
- Uitstraling van het complex	7
- De individuele tuinen	7
- De verenigingsopstallen	7
- Wandelen in de wijk Mariahoeve	8
- Wandelen en verpozen in de buurt "De Landen"	8
- Bezoekers tuincomplex "Mariahoeve"	9
- Verbeteringen groengebieden	9
- Buurttuinieren	9

HOOFDSTUK 2

Toekomstvisie volkstuintersvereniging "Mariahoeve"

Ter inleiding	11
1. Versterking van de openbaarheid van het tuincomplex	12 - 15
2. Intensivering openbaar groen	16 - 17
3. Sport- en spel voorzieningen	18 - 19
4. Medegebruik van het verenigingsgebouw	20 - 22
5. Natuurlijke meerwaarde	23
6. Specifieke externe doelgroepen	24 - 25
Bijlagen:	
A. Layout tuincomplex	27
B. Bouwkundig rapport verenigingsgebouw	28
C. Groslist	29 - 33
D. Voorlopige planning 2009 - 2014	34 - 35

Colofon

Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

Aantal tuinen:	80
Opgericht:	22 mei 1984
Tuincomplex:	Isabellaland 2320 2591 CZ Den Haag
Postadres:	Postbus 91411 2509 EA Den Haag
Internet:	www.vtvmariahoeve.nl
Inscr. K.v.K.:	V40411313
Aangesloten bij:	Haagse Bond van Amateurs-tuindersverenigingen (HB) Algemeen Verbond voor Volkstuinders Nederland (AVVN)

HOOFDSTUK 1

Algemeen

Ter inleiding

Project "Tuinparken in de wereldstad aan Zee"

Dit bidboek van Volkstuindersvereniging "Mariahoeve" is samengesteld in het kader van het project van de Haagse Bond "Tuinparken in de wereldstad aan Zee".

Doel van het project

Het doel van dit projectplan is: Het behoud (en de uitbreiding van) volkstuinen in de Haagse regio door verbreding en intensivering van de gebruiksfuncties. Een modern tuincomplex zal hierdoor niet enkel en alleen een plezierige ruimte zijn en blijven voor de leden van een tuinvereniging, maar ook van toegevoegde waarde zijn voor de omgeving. Het uiteindelijke streven is de tuincomplexen onvervangbaar en onmisbaar te maken.

Ondersteuning van het project

Volkstuindersvereniging "Mariahoeve" ondersteunt het doel van het project volledig. Een groep tuinleden heeft in meerdere sessies in dit kader gekeken naar de mogelijkheden die het volkstuinencomplex "Mariahoeve" op korte en langere termijn kan bieden.

Bidboek vtv Mariahoeve

In dit bidboek wordt de huidige situatie van Volkstuindersvereniging Mariahoeve beschreven en een toekomstvisie geschetst hoe het complex en de vereniging medio 2014 zou moeten zijn ingericht en georganiseerd en welke hulp (financieel en expertise) hierbij nodig is om dit te bereiken. De geschetste toekomstvisie is nauw verweven met de actuele situatie en behoefte in de wijk Mariahoeve en de toekomstvisie ("Royaal Mariahoeve") die voor deze wijk door de gemeente in samenspraak met de bewoners is ontwikkeld.

Geschiedenis

Het tuincomplex

Het tuincomplex waar vtv Mariahoeve is gevestigd, dateert uit de 50'er jaren, toen de wijk Mariahoeve werd gebouwd.

In die periode lag het accent voornamelijk op het verbouwen van groenten. Vaak nodig om het gezin op betaalbare wijze van verse groente te kunnen voorzien. Voorzieningen zoals stromend water of riolering op iedere individuele tuin waren niet aanwezig. Begrippen als "uitstraling", "recreatie" of "toegevoegde waarde voor de omgeving" kwamen in die jaren eigenlijk niet aan de orde.

Alhoewel die oude traditionele volkstuinten misschien niet meer helemaal van deze tijd zijn, roept het bij velen goede herinneringen op. ".....ik kan me nog goed herinneren dat mijn opa en oma een volkstuin hadden en dat wij daar op zondag op visite gingen. Opa wist allerlei trucjes om alles goed te laten groeien. Als we naar huis gingen kregen we verschillende soorten groenten en aardappelen mee. En dat was veel lekkerder dan wat je in de winkel kocht....."

Foto: Gemeentearchief Den Haag

Op de luchtfoto, genomen rond 1960, is ten noord-oosten het tuincomplex zichtbaar. Het complex ligt nog geheel vrij en niets lijkt erop dat ooit door oprukkende bebouwing en door het aanleggen van wegen het voortbestaan van het complex zwaar onder vuur zou komen te liggen.

Inmiddels zijn de weilanden ten zuiden van het complex tot aan de grens van het tuincomplex volgebouwd. (woningen aan het Margarethaland, treinstation en het kantorencomplex van Aegon). Het noordelijke deel van het tuincomplex moest

verdwijnen in verband met de aanleg van de N14 (Landscheidingsweg / tracé Sijtwendetunnel). Ook aan de oostzijde van het complex, over de spoorlijn heen, is het gehele gebied met woningen volgebouwd.

Vereniging "Mariahoeve"

Aanvankelijk was Volkstuinvereniging "Eigen Arbeid" gevestigd op de plek waar thans Volkstuindersvereniging "Mariahoeve" aan het Margarethaland is gesitueerd. In verband met de twijfelachtige toekomst van het complex - nieuwbouwplannen en de aanleg van de verlengde Landscheidingsweg N14 - is "Eigen Arbeid" uitgeweken naar een nieuwe locatie in Wassenaar. In april 1984 werd het complex op die locatie in gebruik genomen.

De tuinders op Margarethaland hebben vervolgens in mei 1984 een nieuwe vereniging opgericht onder de toepasselijke naam Volkstuinders-vereniging "Mariahoeve".

Het tuincomplex aan het Margarethaland bestond uit twee delen. Een "vast" gedeelte en een "tijdelijk" gedeelte.

Voor het "vaste" gedeelte dreigde wat betreft de toekomst geen direct gevaar. Voor de tuinders op het "tijdelijke" deel van het complex lag dit anders. Van deze tuinders waren er een aantal die vanwege hun leeftijd geen energie meer konden opbrengen om nog te gaan

verkassen naar de nieuwe locatie van "Eigen Arbeid" in Wassenaar. Anderen hoopten toch nog hun plekje te kunnen behouden op het complex.

In 1994 werd daadwerkelijk begonnen met de aanleg van de N14 en de Sijtwendetunnel. Een groot deel van het complex moest nu definitief gaan verdwijnen.

Echter, na intensief overleg met diverse instanties werd een geweldig resultaat geboekt: Ter compensatie van het gedeelte van het complex dat moest verdwijnen voor de aanleg van de N14, kreeg het weiland (De Landscheiding) tussen het vaste- en het tijdelijke deel een nieuwe bestemming: Volkstuinen! Hiermee kreeg het "tijdelijke" gedeelte ook de publiekrechtelijke "vaste status". En dat werd keurig in een bestemmingsplan vastgelegd. Tenslotte werd een 25 jarig huurcontract door de gemeente aangeboden.

De wijk Mariahoeve

De plannen voor de bouw van de Haagse wijk Mariahoeve dateren van voor de oorlog. In 1958 werd begonnen met de bouw van de eerste woningen. Het kenmerkende van de wijk is het vele groen. De wijk telt circa 14.000 inwoners. In 2008 werd het 50 jarig bestaan van de wijk gevierd.

Inmiddels is Mariahoeve vergrijsd en de verouderde en goedkope woningvoorraad is een belangrijk deel van de sociale woningvoorraad in de stad. De nieuwe bewoners kiezen voor de wijk in verband met het goedkope aanbod.

In 2008 werd door de gemeente gestart met de presentatie van het projectplan "Identiteit en Branding Mariahoeve". In dit projectplan wordt beschreven op welke wijze de vernieuwing van de wijk zou kunnen worden uitgevoerd. Het plan beschrijft de verbeteringen m.b.t. de variatie van het woningaanbod en de mogelijkheden om 800 - 1000 extra woningen in de wijk te realiseren. Een belangrijk uitgangspunt van het project is het behouden van de identiteit van de wijk: "groen, ruim en rust".

Citaat uit het projectplan:

"Opvallend is verder het grote aantal volkstuinencomplexen rond de wijk. Vier van de 17 volkstuinverenigingen uit Den Haag zijn rond de wijk Mariahoeve gevestigd vooral vanwege de grote hoeveelheid open ruimte rond de wijk. Het tracé langs de spoorlijn richting Amsterdam is altijd open gehouden voor de eventuele aanleg van een snelweg en kon in afwachting van de realisatie voor volkstuincomplexen worden bestemd. Omdat van uitstel afstel lijkt te komen, hebben de volkstuincomplexen een meer permanent karakter gekregen. De pachtcontracten tussen de gemeente en de verenigingen hebben tegenwoordig een looptijd van 25 jaar. De volkstuinen trekken naast bewoners uit de wijk vooral veel bewoners uit de wijken rond het centrum, mensen die geen eigen tuin hebben. De band met de wijk Mariahoeve is niet heel sterk. Er bestaat een matig actief overlegorgaan waarin alle volkstuinverenigingen uit de wijk en het wijkberaad zitting hebben."

Huidige situatie

De vereniging

Het verenigingsleven

De vereniging, die afgelopen jaar haar 25 jarige jubileum vierde, bestaat uit een kleine 80 leden. Opvallend zijn de 10 verschillende nationaliteiten. Het jongste tuinlid is 30 jaar en drie leden tuinieren er met hun 87 jaar (!) nog lustig op los. De laatste jaren hebben steeds vaker jonge gezinnen zich aangemeld. Ongeveer 12 leden zijn als vrijwilligers werkzaam voor de vereniging.

Financiële middelen

De vereniging is financieel gezond. De afgelopen 3 jaar is flink geïnvesteerd in het 'upgraden' van het complex en aanschaf van materialen. De (bescheiden) reserves zijn gereserveerd voor de vervanging van het huidige verenigingsgebouw. De vereniging heeft hierdoor geen financiële middelen om investeringen te doen in het kader van het project "Tuinparken in de wereldstad aan Zee". De vereniging hecht grote waarde aan laagdrempeligheid en tracht verhoging van de contributie derhalve zoveel mogelijk te voorkomen.

Het tuincomplex

Het tuincomplex is aan de uiterste rand van Mariahoeve gelegen en omringd door bomenpartijen en wordt hierdoor grotendeels aan het zicht van voorbijgangers onttrokken. Bewoners van de naastgelegen flats hebben een fraai uitzicht op het complex.

Uitstraling van het complex

Vanwege het tijdelijke karakter en de twijfelachtige toekomst van het tuincomplex had het onderhoud van het complex niet de eerste prioriteit. Inmiddels is begonnen met een "upgrading" van het complex, hetgeen ook bij bezoekers en omwonenden niet onopgemerkt is gebleken. De gemeente droeg onlangs zorg voor ondermeer de vervanging van de beide bruggen en de verbeteringen van diverse slootkanten.

De individuele tuinen

De "upgrading" heeft zich ook voortgezet op de individuele tuinen. De tuinen gaan er steeds mooier uitzien. Inmiddels zijn diverse in slechte staat verkerende huisjes afgekeurd, gesloopt en afgevoerd. Enige huisjes staan op de nominatie om gesloopt te worden.

De verenigingsopstallen

De vereniging beschikt over een bestuurskamer, een kantine en een winkel annex materialenopslag. De opstallen verkeren in slechte staat en zullen dan ook op redelijk korte termijn moeten worden vervangen.

De wijk

Wandelen in de wijk Mariahoeve

Mariahoeve is opgedeeld in verschillende buurten. "De Kampen" met 3.000 bewoners, "De Burgen" en "De Horsten" met 6.000 bewoners en de buurt waar Volkstuindersvereniging Mariahoeve aan grenst, "De Landen", met 5.000 bewoners. Iedere buurt beschikt over een 'groene kern'. In de meeste gevallen betreft dit grote grasvelden met bomen en struiken. Voor bewoners en passanten geeft al dit groen een prettige aanblik. Deze groenvoorziening wordt echter niet of nauwelijks gebruikt voor b.v. een wandeling. Bewoners die in hun direct omgeving een wandelingetje willen maken bezoeken, afhankelijk van hun buurt, wijkpark De Horst, de kinderboerderij, de volkstuinten aan het Finnenburg, of de speelweiden aan de Vlaskamp.

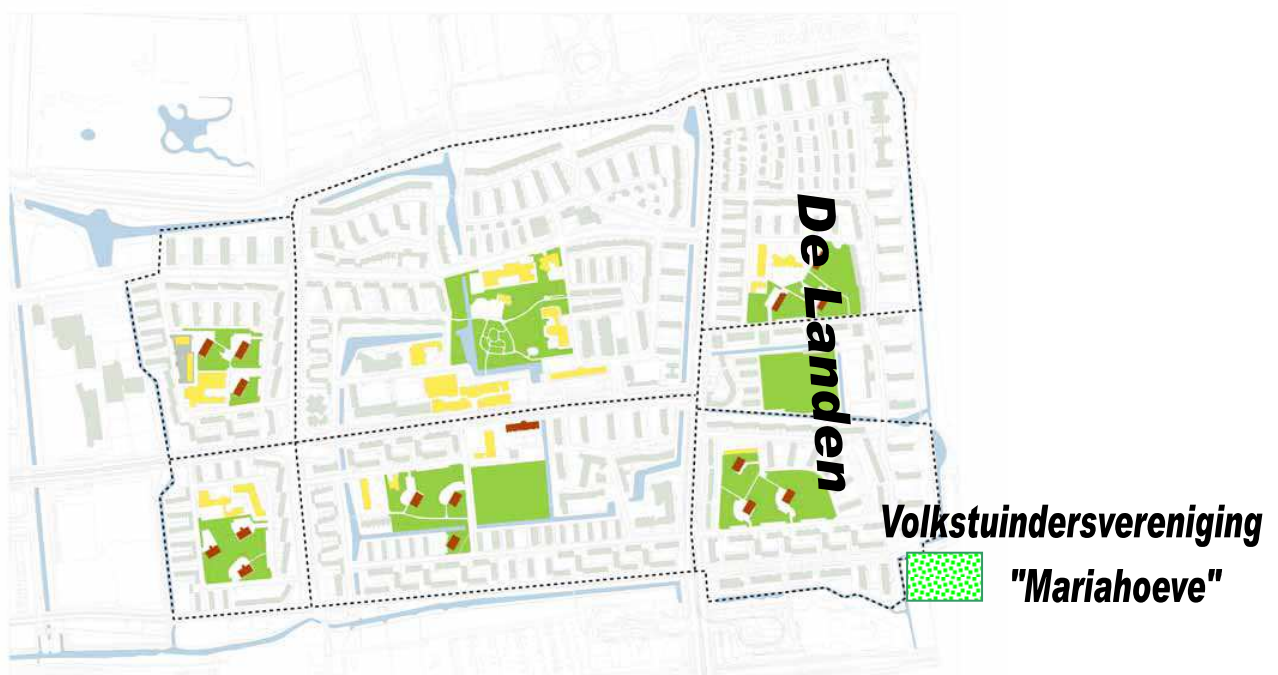
Wandelen en verpozen in de buurt "De Landen"

In de Landenbuurt, met 5.000 bewoners, wonen in verhouding de meeste ouderen. De enige plek om 'in het groen' een buurtwandeling te maken of op een bankje even te verpozen is het wandelpad achter Isabellaland en/of het tuincomplex van vtv Mariahoeve. De bewoners hebben ook de mogelijkheid om een kopje koffie of thee te nuttigen in een lege woning aan Margarethaland die als buurtkamer in gebruik is genomen, of in de kantine van de voormalige voetbalvereniging aan Isabellaland. Vooralsnog lijken deze voorzieningen in verband met nieuwbouw op beide plaatsen van tijdelijke aard.

Citaat uit het Wijkwerkplan Mariahoeve:

(Dienst Stadsbeheer gemeente Den Haag Stadsdeel Haagse Hout)

"Op buurniveau dient te worden gezorgd voor voldoende recreatieve goed gebruikte voorzieningen. De voorzieningen dienen aan te sluiten op bevolkingssamenstelling en wensen. Voor deze doelgroep zijn in de wijk weinig voorzieningen. Onderzocht dient te worden in hoeverre er een vraag is naar extra voorzieningen wat voor voorzieningen en waar deze gewenst zijn. Gedacht kan worden aan jeu des boules veldjes en strategisch geplaatste bankjes langs looproutes".

Bezoekers tuincomplex "Mariahoeve"

Naast de eigen tuinleden en hun bezoek wordt het complex ook door derden bezocht. Tussen de middag maken diverse medewerkers van de in de directe omgeving gelegen kantoren gebruik van het complex voor een wandeling langs de tuinen en/of het nuttigen van een boterham op één van de rustbankjes.

Ook buurtbewoners, met name in de leeftijd van 50+, wandelen geregeld over het tuincomplex. De rustbankjes en de picknickset nabij de jeu de boulesbaan worden geregeld gebruikt. Opvallend is dat men meestal bij toeval de mogelijkheden van een leuke wandeling over het complex ontdekt. Een nieuwe ontwikkeling is dat vele wandelaars en fietsers het tuincomplex over het wandel- en fietspad van de N14 / Sijtwendetunnel passeren.

Verbetering groengebieden

De gemeente Den Haag heeft een gebiedsvisie ontwikkeld om de wijk Mariahoeve aantrekkelijker te maken als woon- en leefgebied. Uitvoering van deze visie staat voor 2009-2014 gepland. Het betreft ondermeer de verbetering van de groengebieden in een deel van "De Landen".

Buurttuinieren

Door het Haags Milieucentrum (HMC) worden initiatieven genomen om groenten te verbouwen in een gezamenlijke achtertuin of een naburig plantsoen. Groepjes buurtgenoten bestaande uit minimaal drie mensen kunnen ondersteuning krijgen van het HMC, zoals les over groenten kweken, een tegemoetkoming in de kosten van gereedschap, planten en zaden en hulp bij overleg met de gemeente of woningcorporatie.

HOOFDSTUK 2

Toekomstvisie Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

Ter inleiding

Randvoorwaarden project "Tuinparken in de wereldstad aan Zee"

Alvorens in de volgende hoofdstukken in te gaan op de mogelijkheden bij Volkstuindersvereniging "Mariahoeve" in het kader van het project, onderstaand de randvoorwaarden die de vereniging voor ogen heeft:

- a. Het karakteristieke van het fenomeen 'volkstuin' dient behouden te blijven.
- b. "Van volkstuintencomplex naar Tuinpark" mag niet ten koste gaan van de privacy van de individuele tuinleden.
- c. Ten behoeve van (externe) doelgroepen / medegebruikers stelt de vereniging het algemene gedeelte van het complex, inclusief een lege tuin, beschikbaar.
- d. Met de doelgroep 'bewoners' worden de bewoners van de wijk Mariahoeve bedoeld met in het bijzonder de bewoners van 'De Landen'.
- e. Gezien de beperkte ruimte en het specifieke karakter van het tuinencomplex (rust en groen) zijn de voorstellen in het bijzonder gericht op de "de wat oudere bewoners uit de wijk", de "opa/oma/kleinkind groep", de "groen- en rustliefhebbers" en "geïnteresseerde passanten".
- f. Het realiseren van de diverse voorstellen (al dan niet met hulp van externe partijen) dienen ook op langere termijn (de komende 25 jaar) onderhouden kunnen worden en voor de vereniging financieel verantwoord te zijn.
- g. Zoals reeds in het vorige hoofdstuk is uiteen gezet beschikt de vereniging niet over voldoende financiële reserves om investeringen te doen in het kader van het project. Op de inzet van vrijwilligers van de vereniging en veel enthousiasme voor het project kan echter worden gerekend!

1. Versterking van de openbaarheid van het tuincomplex

Bekendheid met het complex

Ondanks het feit dat het tuincomplex ruim 50 jaar aanwezig is in de wijk, is de bekendheid ervan bij de bewoners uit de wijk zeer minimaal. Sterker nog, het is gebleken dat zelfs bewoners uit de directe omgeving er niet van op de hoogte zijn, laat staan dat men weet wat er te beleven en te genieten valt.

Deze situatie is te wijten aan:

- 1.1. het ontbreken van enige publiciteit en
- 1.2. het verscholen / uit het zicht liggen van het complex.

1.1. Publiciteit

Toekomstvisie

Inmiddels zijn vanuit de werkgroep van de vereniging contacten gelegd met het Wijkberaad Mariahoeve (Periodieke uitgave "Bulletin Wijkberaad Mariahoeve") en het stadsdeel Haagse Hout (Periodieke uitgave "Nieuwsbrief Royaal Mariahoeve"). Deze contacten dienen te worden gezien als een eerste aanzet van de vereniging om het tuincomplex Mariahoeve de komende jaren meer onder de aandacht van de wijkbewoners te brengen.

Ad. 1.1. Benodigde ondersteuning

- 1.1.1. Om via de media meer aandacht te vragen voor de vereniging is, behoudens de medewerking van het Wijkberaad en het Stadsdeelkantoor, geen verdere ondersteuning van andere partijen noodzakelijk om e.e.a. te kunnen realiseren.

Voorlopige raming

- 1.1.1. Niet van toepassing

1.2. Zichtbaarheid tuincomplex

Toekomstvisie

- 1.2.1. De herkenbaarheid van het complex kan verbeterd worden door het aanbrengen van enige "banieren" (bestaande banieren van de gemeente met het logo "Den Haag Natuurlijk Groen") bij de verscholen toegang van het complex.
- 1.2.2. Een gewijzigde kleurstelling van de toegangsbrug (van bruin naar het standaard geel van de vereniging) zal de herkenbaarheid ten goede

komen.

- 1.2.1. De grasstrook naast het trottoir is niet aantrekkelijk. De vereniging zou deze groenstrook deels kunnen 'adopteren' en onderhouden.
- 1.2.2. Het in de grasstrook plaatsen van een drietal grote plantenbakken.
- 1.2.3. Het in de grasstrook aanbrengen van een bord "Tuinpark Mariahoeve" zal de situatie tenslotte fraai completeren.
- 1.2.4. De ruimte links van de toegangsweg zou mogelijk een goede locatie zijn om opnieuw in te richten tot een fraaie parkeergelegenheid voor bezoekers.
- 1.2.5. De (doodlopende) weg leidt naar het nabijgelegen woonwagenveld en gaat vervolgens

over in een wandel- en rijwielpad dat aansluit op het wandel- en rijwielpad langs de N14 (De noordelijke randweg). Het wandel- en rijwielpad langs de N14 wordt intensief gebruikt. Niet alleen door buurtbewoners, maar ook door passanten die vanuit Leidschendam-Voorburg richting Scheveningen wandelen, trimmen en fietsen en visa versa. Op deze kruising zou een ANWB-fietsroute bebording zeker op zijn plaats zijn, waarbij één bord richting Mariahoeve wijst

met als extra een onderbord met de tekst "Tuinpark Mariahoeve". (Dit mede ter ondersteuning van het voorstel om een wandel- en fietsroute te maken langs de diverse tuinparken in de wijk, zoals genoemd onder 3. Sport- en spelvoorzieningen)

- 1.2.6. Vanaf het wandel- en fietspad langs de N14 heeft men op enkele plaatsen een fraaie doorkijk naar het complex. Ter plaatse kan op het complex een bord "Tuinpark Mariahoeve" worden geplaatst. Dit in combinatie met het ANWB-bord kan voor belangstellenden een extra stimulans zijn om het complex te gaan bezoeken.
- Een 2^e ingang vanaf het wandel- en fietspad naar het complex wordt ontraden aangezien de route ook door opgeschoten jeugd wordt gebruikt. Langs de route zijn vernielingen en het aanbrengen van graffiti schering en inslag.

Ad. 1.2. **Benodigde ondersteuning**

- 1.2.1. Het door de gemeente beschikbaar stellen en plaatsen van een 3-tal banieren met de bekende tekst en logo "Den Haag Natuurlijk Groen". *)
- 1.2.2. Toestemming van de gemeente om de kleurstelling van de brug te mogen wijzigen van bruin naar geel.
- 1.2.3. Toestemming van de gemeente om een deel van de groenstrook te mogen adopteren en vervolgens te onderhouden.
- 1.2.4. Door de gemeente beschikbaar stellen van drie grote plantenbakken, waarbij de vereniging niet wordt aangeslagen voor precariorechten. *)
- 1.2.5. Door de gemeente beschikbaar stellen van een bord "Tuinpark Mariahoeve". *)
- 1.2.6. Door de gemeente inrichten van een parkeergelegenheid links van de toegangsweg.
- 1.2.7. Plaatsen van ANWB-fietsroute borden door de ANWB / gemeente. *)

1.2.8. Door de gemeente beschikbaar stellen van een bord "Tuinpark Mariahoeve" op het complex aan de achterzijde. *)

*) Waarbij de vereniging niet wordt aangeslagen voor precariorechten.

Voorlopige raming

1.2.1. Onbekend (Gemeente)

1.2.2. Zie: onder 2.1.

1.2.3. N.v.t.

1.2.4. Onbekend (Gemeente)

1.2.5. Onbekend (Gemeente)

1.2.6. Onbekend (Gemeente)

1.2.7. Onbekend (ANWB - Gemeente)

1.2.8. Onbekend (Gemeente)

1.3. Voorzieningen

Bij de ingang bevindt zich een welkom/informatiebord met ondermeer een plattegrond van het complex. Verdeeld over het complex zijn voldoende rustbankjes en afvalbakken aanwezig. Op

het terras nabij het verenigingsgebouw zijn tafeltjes en stoelen aanwezig. Op het terras van de jeu de boules baan staat een houten tuinset. De voorzieningen zijn voornamelijk bestemd voor bezoekers en worden ook als zodanig regelmatig gebruikt.

Er is een aanvang gemaakt om de voorzieningen zoveel mogelijk uit te voeren in een standaard gele kleur, hetgeen de uitstraling (de allure van een stadspark) ten goede moet gaan komen.

Toekomstvisie

1.3.1. De vereniging streeft ernaar de (gele) kleurstelling verder door te voeren. De (rode) metalen afvalbakken en de beide bruine en groene toegangsbruggen zullen geel geverfd worden.

1.3.2. Om het (vele) schilderwerk op niveau te houden dient jaarlijks flink geïnvesteerd te worden.

1.3.3. Veel wetenswaardigheden over het complex verdienen toelichting en uitleg aan de bezoekers. Te denken valt aan ondermeer de historie (13^e eeuw) van de landscheiding tussen de beide waterschappen, de ecologische verbindingszone waar de sloten van het complex deel uitmaken of de oliewinning die hier in het verleden plaatsvond. Uiteraard dienen t.z.t. ook de

doelgroeptuinen en de activiteiten op het gebied van "Natuurlijk tuinieren" op deze wijze de nodige aandacht te krijgen.

Benodigde ondersteuning

- 1.3.1. Toestemming van de gemeente om de kleurstelling van beide bruggen aan te mogen passen.
- 1.3.2. Een bijdrage om al het schilderwerk de komende jaren voortvarend te kunnen aanpakken, waarbij de vereniging het periodiek onderhoud van het schilderwerk aan de bruggen zal uitvoeren.
- 1.3.3. Een bijdrage voor, de door de vereniging te realiseren, informatieborden.

Voorlopige raming

- 1.3.2 € 2.000,- t.b.v. aanschaf verf en benodigdheden.
- 1.3.3. € 1.500,- t.b.v. fabricage informatieborden

2. Intensivering openbaar groen

Op het tuincomplex bevinden zich (openbare) wandelpaden. Haaks op het hoofdpad zijn een 4-tal wandelpaden waarover bezoekers een wandeling kunnen maken langs de individuele tuinen. Aan weerszijden van het hoofdpad bevindt zich een strook 'openbaar groen'. Het openbaar groen bestaat uit bomen, struiken, heesters, terrassen, gazons (zonneweiden) en enkele, door vrijwilligers onderhouden, verhoogde borders. Op de openbare groen strook bevinden zich

tevens de bestuurskamer, het verenigingsgebouw en de jeu de boules baan.

Hoewel de totale oppervlakte die het openbaar groen in beslag neemt beperkt is, ziet de vereniging toch mogelijkheden om de kwaliteit, de aantrekkelijkheid en het functionele medegebruik van het openbaar groen te verbeteren.

Een inrichtingsplan, bij voorkeur met professionele ondersteuning, zal opgesteld moeten worden om te bepalen welke van de vele ideeën die door de werkgroep zijn

ingebracht verwezenlijkt kunnen worden. De professionele ondersteuning bij het inrichtingsplan is mede van belang om op structurele wijze een begin te maken met het implementeren van het 'Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren' en het creëren van educatieve elementen in het inrichtingsplan.

Het inrichtingsplan dient rekening te houden met

- De plannen die de vereniging heeft met de bestuurskamer en het verenigingsgebouw. De bestuurskamer zal vanwege de slechte staat waarin het verkeert medio 2010 worden gesloopt en afgevoerd. De dan vrijgekomen plaats is gereserveerd voor de bouw van een nieuw verenigingsgebouw. Pas nadat de nieuwbouw van het verenigingsgebouw is gerealiseerd wordt het oude verenigingsgebouw gesloopt en afgevoerd. Per saldo zal er meer ruimte voor openbaar groen gaan overblijven.
- De ruimte die door de vereniging is gereserveerd voor doelgroepen zoals een tuin voor ouderen en/of een tuin t.b.v. gehandicapten.

Toekomstvisie

- 2.1. De vereniging streeft er naar om de kwaliteit van het algemene gedeelte van het tuincomplex verder te verbeteren om de gebruikswaarde als tuinpark te kunnen intensiveren. Trefwoorden hierbij zijn 'recreatie', 'natuurwaarde' en 'educatie'.
- 2.2. Om het voor bezoekers mogelijk te maken niet alleen voor een korte wandeling, maar ook voor een langere tijd (hele ochtend of middag) op het tuincomplex te verblijven zijn ondermeer vrij toegankelijke (invaliden) toiletten noodzakelijk. Deze voorzieningen zijn tevens noodzakelijk voor doelgroepen die gebruik maken van de ouderentuin en/of een tuin t.b.v. gehandicapten.
(Zie onder paragraaf 4 "Medegebruik verenigingsopstallen")
- 2.3. Om de genoemde doelgroepen, ook op de tijden dat het verenigingsgebouw niet is geopend, enige faciliteiten te kunnen bieden is het beschikken over een gedeeltelijk overdekt terras (bescherming tegen zon of onverwachte regen) en een kleine pantry, waar men zelf een kopje koffie of thee kan maken, van belang.

- 2.4. De algemene gedeelten op het tuincomplex lenen zich uitstekend voor een (bescheiden) beelden tentoonstelling. De kunstwerken dienen wel diefstal- en vandalisme bestendig te zijn.

Benodigde ondersteuning

- 2.1. Professioneel advies en begeleiding om een inrichtingsplan te kunnen opstellen en uit te voeren.
- 2.2. Zie onder: 4. Medegebruik verenigingsopstallen
- 2.3. Zie onder: 4. Medegebruik verenigingsopstallen
- 2.4. Onderzoek bij de gemeente of er geschikte kunstwerken op voorraad zijn. De consequenties betreffende aansprakelijkheid m.b.t. diefstal en/of vandalisme hierbij meenemen.

Voorlopige raming

- 2.1. Het bedoelde inrichtingsplan is onlosbaar verbonden met paragraaf 5. (Natuurlijke meerwaarde). De voorlopige raming is daarom onder die paragraaf opgenomen.
- 2.2. Aangezien deze faciliteiten uit praktisch oogpunt het beste kunnen worden gerealiseerd in- of tegen het verenigingsgebouw (beschikbaarheid water, riool, stroom, etc.) is de voorlopige raming opgenomen onder paragraaf 4. (Medegebruik verenigingsopstallen)
- 2.3. Idem
- 2.4. Afhankelijk van de uitkomsten van het overleg met gemeente.

3. Sport- en spel voorzieningen

Het tuincomplex is niet geschikt voor sport- en spelvoorzieningen zoals een voetbalveldje, basketbalveldje of speeltuin. Het creëren van dergelijke faciliteiten op het complex zou voor de wijk ook niet van toegevoegde waarde zijn. In de directe omgeving is een afgeschermd voetbalterrein met kunstgras en een basketbalterrein aanwezig. Ook zijn verdeeld over de wijk diverse speelplekken met schommels, klimrekken, glijbanen, wippen en speelhuisjes. Eén en ander neemt niet weg dat de vereniging veel te bieden heeft.

De aantrekkelijkheid van de aanwezige jeu de boules baan en de ruimte daar omheen is recentelijk aanzienlijk verbeterd door een houten bankje langs, en een houten picknick set op het terras bij de baan. Het naastgelegen grasveld is onlangs voorzien van een geheel nieuwe heg en hekwerk. Het grasveld is hierdoor van de sloot afgeschermd en is daardoor kindvriendelijk. Kortom, een ideaal plekje voor sociale (buurt)contacten.

Toekomstvisie

- 3.1. Algemeen bekend maken dat de jeu de boules baan ook voor buurtbewoners en passanten vrij toegankelijk is.
- 3.2. Voor 2009 is het reeds gepland dat ter plaatse een bord komt te staan met de jeu de boules spelregels en scorebord.
- 3.3. Op proef zullen jeu de boules ballen bij de baan aanwezig zijn die door buurtbewoners en passanten gebruikt kunnen worden. Mochten deze toch diefstalgevoelig blijken dan zullen de ballen in een afgesloten rek komen te staan met de mededeling dat aan aanwezige tuinders gevraagd kan worden om het rek te openen.
- 3.4. Jaarlijks een jeu de boules wedstrijd organiseren waar ook buurtbewoners aan kunnen deelnemen.
- 3.5. Onderzoeken of er belangstelling is om een jeu de boules club op te richten.
- 3.6. Op het grasveld bij de jeu de boules baan een 'boomstammenauto' plaatsen ten behoeve van kinderen in de doelgroep 2 tot 5 jaar.
- 3.7. Het toeval wil dat er 4 tuinverenigingen in de wijk aanwezig zijn. Deze situatie leent zich goed om een educatieve wandel- en fietsroute uit te zetten langs deze tuincomplexen. Op de verbindingroutes zijn diverse historische- en ecologische bijzonderheden te melden.

Benodigde ondersteuning

- 3.1. Geen ondersteuning nodig van externe partijen. Wordt meegenomen met punt 1.1. (Publiciteit)
- 3.2. Geen ondersteuning nodig. Materialen zijn reeds beschikbaar.
- 3.3. Geen ondersteuning nodig.
- 3.4. Geen ondersteuning nodig. Wordt meegenomen met punt 1.1. (Publiciteit) en vastgelegd in een jaar activiteiten planning.
- 3.5. Geen ondersteuning nodig. Wordt meegenomen met punt 1.1. (Publiciteit)
- 3.6. In het kader van het verbeteren van het openbaar groen in de wijk, met name het

groen tussen Catharinaland en Hendrinaland, zullen door de gemeente vele bomen (wildgroei) worden gekapt. Aan de uitvoerder hiervan zal gevraagd worden een boomstam beschikbaar te stellen. Een verenigingslid zal vervolgens met een kettingzaag het model van een auto uit de boomstam zagen. Van schijven boomstam zullen de wielen worden vervaardigd.

- 3.7. Gezamenlijke actie van de betreffende verenigingen, waarbij vtv Mariahoeve aanbiedt de "trekkers rol" op zich te nemen. De wandel- en fietsroute, inclusief de nodige bijzondere informatie, dient op een kleurrijke folder te worden afgedrukt. Naast de nodige publiciteit hierover zullen de folders niet alleen bij de verenigingen verkrijgbaar zijn, maar ook in het Wijk- en dienstencentrum, het stadsdeelkantoor, buurtcentra en bij de winkeliers in de wijk.

Voorlopige raming

- 3.1. Niet van toepassing
- 3.2. Materialen zijn reeds beschikbaar
- 3.3. Niet van toepassing
- 3.4. Meenemen in een totaal budget t.b.v. activiteiten voor de buurtbewoners
- 3.5. Niet van toepassing
- 3.6. Indien een boomstam ter beschikking wordt gesteld zijn er verder geen financiële consequenties.
- 3.7. Een éénmalige bijdrage van € 500,- (eventueel te verdelen onder de betreffende verenigingen) om een eerste oplage te kunnen verwezenlijken. Bij gebleken succes kan voor volgende oplagen zo mogelijk een beroep worden gedaan op sponsors.

4. Medegebruik van het verenigingsgebouw

Het verenigingsgebouw wordt momenteel voornamelijk gebruikt door de eigen leden. Op de zaterdagen en zondagen is de kantine van het verenigingsgebouw zoveel mogelijk opengesteld voor een sociaal contact onder het genot van een kopje koffie, thee, een frisdrankje of een broodje. Iedere maand vindt er een bestuursvergadering plaats en op jaarbasis één of meer ledenvergaderingen. Eén maal per jaar ontvangt de vereniging een groep bewoners uit het nabijgelegen verzorgingshuis. Diverse keren worden er kaartavonden en bingomiddagen georganiseerd die ook door enkele buurtbewoners worden bezocht. Inmiddels weten enige buurtbewoners in de weekeinden de weg naar de kantine te vinden.

Het verenigingsgebouw, dat ligt op het grondgebied van de gemeente Leidschendam-Voorburg, biedt plaats aan ca. 50 personen. Het gebouw is voorzien van een nooduitgang met panieksluiting, noodstroom verlichting, verlichte UIT- en vlucht transparanten, handblusmiddelen welke jaarlijks worden gekeurd, een vluchtplan, alarmkaarten en EHBO-middelen. De vereniging heeft een risico-inventarisatie en -evaluatie uitgevoerd en beschikt over op papier gestelde werk- en veiligheidsinstructies en een noodplan.

Recentelijk is er op loopafstand van het tuincomplex een buurtkamer en een buurthuis geopend. De buurtkamer is een door een woningbouwvereniging beschikbaar gestelde benedenwoning met tuin. Het buurthuis is de door de gemeente beschikbaar gestelde voetbalkantine van de voetbalvereniging "Duinoord De Jagers". Deze voetbalvereniging is uit de wijk vertrokken. Op de plaats van de buurtkamer en het buurthuis is de bouw van woningen gepland. Het betreft naar verwachting dus een tijdelijk situatie.

Zoals in eerdere hoofdstukken staat beschreven is de vereniging genoodzaakt om het verenigingsgebouw binnen afzienbare tijd te vervangen. (Zie: bijlage B. bouwkundig rapport).

Energiebesparende maatregelen

Ter voorbereiding op de nieuwbouwactiviteiten zal gestart worden met een traject om alle mogelijkheden van het optimaal isoleren van vloeren, wanden, beglazing en dak te onderzoeken.

Ook het reduceren van het stroomverbruik (van het verenigingsgebouw en de straatverlichting op het complex) zal de nodige aandacht krijgen. Gedacht wordt aan ondermeer LED-verlichting in combinatie met zonne-energie. Een informatiepaneel zou kunnen worden geplaatst waarop bezoekers kunnen aflezen wat de stroomopbrengst en het stroomverbruik is.

Op deze wijze hoopt de vereniging een bescheiden bijdrage te kunnen leveren aan het reduceren van de CO₂-uitstoot.

De vereniging staat volledig open voor het idee om het verenigingsgebouw meer open te stellen voor andere partijen. De mogelijkheden zijn divers en verwoord onder 2. (Intensivering openbaar groen), onder 5. (Natuurlijke meerwaarde) en onder 6. (Specifieke externe doelgroepen). Trefwoorden hierbij zijn "sociale buurtcontacten", "rust en groen" en "educatie".

Ook kan gedacht worden aan het beschikbaar stellen van het verenigingsgebouw aan omliggende kantoren. Diverse vergaderingen, trainingen en cursussen kunnen bij de betreffende bedrijven / instellingen intern gehouden worden. Er wordt echter geregeld gekozen om "extern te gaan", om even uit de dagelijkse sleur en omgeving weg te zijn. Een voorziening op loopafstand waar rust en groen geboden wordt is aantrekkelijk. Bij goed weer is het gebruik van de jeu de

boules baan bij uitstek geschikt om te werken aan bijvoorbeeld teambuilding. De verschillende (gedeeltelijk overdekte) terrasjes en zitbankjes lenen zich goed om in plenaire groepjes opdrachten uit te werken. De bedrijven / instellingen zouden tijdens een dergelijke activiteit hun eigen cateraar kunnen inzetten.

Een (nieuw) verenigingsgebouw met een wat meer semi-publieke functie vraagt wel om een ander, wellicht duurder, concept (duurzaamheid en meer allure) dan een verenigingsgebouw dat voornamelijk is bedoeld voor kleinschalig gebruik door de eigen tuinleden.

Toekomstvisie

In overleg met de AVVN en de Haagse Bond is besloten de toekomstvisie betreffende het verenigingsgebouw als een apart project, los van het project "Tuinparken in de wereldstad aan zee", te behandelen.

Voor de volledigheid onderstaand een samenvatting om zeker te stellen dat de samenhang "Medegebruik van het verenigingsgebouw" met de overige onderwerpen uit het bidbook niet uit het oog worden verloren:

- 4.1. Een nieuw verenigingsgebouw met een buurtfunctie welke de behoefte kan opvangen die ontstaat wanneer de buurtkamer en het buurthuis worden gesloten.
- 4.2. Voor zover de uitkomsten van het onder punt 4.5. (benodigde ondersteuning) dat toelaat kan het verenigingsgebouw tevens beschikbaar worden gesteld als vergader-, training- of cursusruimte. Uiteraard dient het verenigingsgebouw voor dit doel wel enige allure te hebben.
- 4.3. Onafhankelijk van het uiteindelijke concept van een (nieuw)verenigingsgebouw kunnen de onder punt 2.2. genoemde openbare toiletten en onder punt 2.3. genoemde semi-openbaar keukentje, tijdens de nieuwbouwactiviteiten worden geïmplementeerd.
- 4.4. Om de doelgroepen, ook op de tijden dat het verenigingsgebouw niet is geopend, enige faciliteiten te kunnen bieden is het beschikken over een gedeeltelijk overdekt terras (bescherming tegen zon of onverwachte regen) van belang. (zie ook onder punt 2.3. en punt 6.1.)
- 4.5. Met het semi-openbaar maken van het verenigingsgebouw en de aard van de activiteiten die georganiseerd zouden kunnen worden, zal de vereniging - nog meer - moeten voldoen aan alle wet- en regelgeving.
- 4.6. Reduceren energieverbruik.

Benodigde ondersteuning

- 4.1. Overleg met de gemeente voor wat betreft:
 - 4.1.1. De toekomst van de buurtkamer en het buurthuis.
 - 4.1.2. De mate waarin de vereniging met een verenigingsgebouw kan bijdragen aan de criteria zoals verwoord in het Wijkwerkplan Mariahoeve (Dienst Stadsbeheer gemeente Den Haag Stadsdeel Haagse Hout): "Op buurtniveau dient te worden gezorgd voor voldoende recreatieve goed gebruikte voorzieningen. De

voorzieningen dienen aan te sluiten op bevolkingssamenstelling en wensen. Voor deze doelgroep zijn in de wijk weinig voorzieningen. Onderzocht dient te worden in hoeverre er vraag is naar extra voorzieningen, welke voorzieningen dat moeten zijn en waar deze gewenst zijn."

- 4.1.3. Mogelijkheden voor financiële steun om een verenigingsgebouw te bouwen met meer semi-publieke functies.
- 4.2. Niet van toepassing
- 4.3. Financiële steun om openbare toiletten en een semi-openbaar keukentjes te kunnen realiseren. Het sanitair van de toilettengroep - bestaande uit een urinoir, een herentoilet, een damestoilet, een invalidentoilet (tevens baby verschoonplaats) - dienen vanwege de aard van het gebruik van een meer dan gemiddelde kwaliteit te zijn. Om de ruimten eenvoudig en goed te kunnen reinigen (door vrijwilligers van de vereniging) dienen de vloeren en wanden betegeld te zijn met in de vloer voldoende afvoerputjes. Tevens dienen er wasbakken, zeepdispensers en handdrogers aanwezig te zijn. De ruimte moet zijn voorzien van vorstbeveiliging om bevriezing van leidingen te voorkomen en voldoende spatdichte verlichting. De (centrale) toegangsdeur moet van een elektrisch slot worden voorzien, waardoor de ruimte alleen tussen 09.00 en 18.00 uur te gebruiken is om misgebruik door onbevoegden te voorkomen. De ruimte welke bestemd is als semi-openbaar keukentje kan eenvoudig worden ingericht met een standaard keukenblok met watertoevoer en elektra. De sleutel van deze ruimte kan beschikbaar worden gesteld aan personen die gebruik maken van bv. de ouderentuin. De werkzaamheden dienen te worden uitbesteed. Binnen de vereniging zijn geen genoeg vrijwilligers met de benodigde expertise beschikbaar om deze klus te klaren.
- 4.4. Toestemming en financiële steun om het terras gedeeltelijk te kunnen en mogen overdekken.
- 4.5. Hulp bij het bepalen welke wet- en regelgeving van toepassing is indien het verenigingsgebouw een meer semi-publieke functie zal gaan vervullen. Te denken valt aan ondermeer:
 - 4.5.1. Kantineregeling.
 - 4.5.2. Uitbesteding.
 - 4.5.3. Gebruiksvergunning.
 - 4.5.4. Drank- en horecawet / Horecavergunning / Besluit Kennis Sociale Hygiëne.
- 4.6. Advies op het gebied van isolatiemaatregelen en reduceren van het stroomverbruik.

Voorlopige raming

Nader uit te werken in het projectplan
"Toekomstvisie Verenigingsgebouw Volkstuindersvereniging Mariahoeve".

5. Natuurlijke meerwaarde

Nationaal keurmerk Natuurlijk Tuinieren

Zoals onder 2. (Intensivering openbaar groen) kenbaar is gemaakt hoopt de vereniging te kunnen rekenen op professionele ondersteuning bij het opstellen en uitvoeren van een inrichtingsplan waarbij het aspect "natuurlijke meerwaarde" nadrukkelijk aan de orde moet komen. De vereniging denkt met het opstellen en uitvoeren van dit inrichtingsplan een goede start te kunnen maken met het traject dat leidt naar het verkrijgen van het "Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren".

De vereniging zal in dit kader de AVVN uitnodigen om bij de vereniging een presentatie te komen geven om de verenigingsleden te enthousiasmeren. Immers, het welslagen van een dergelijk project staat of valt bij de medewerking van de leden.

Toekomstvisie

- 5.1. Een start maken met het traject ter verkrijging van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren
- 5.2. Het, daar waar nodig, herinrichtingen van het openbaar groen om te komen tot een waardevol ecologisch tuinpark, rekening houdend met de ruimten die zijn gereserveerd voor gebruik door specifieke externe doelgroepen.

Benodigde ondersteuning

- 5.1. AVVN presentatie over het verkrijgen van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren.
- 5.2. Professionele ondersteuning bij het opstellen en het vervolgens begeleiden en uitvoeren van een inrichtingsplan. (Incl. ruimte t.b.v. specifieke externe doelgroepen)

Voorlopige raming

- 5.1. Niet van toepassing
- 5.2. € 6.500,- voor professionele ondersteuning bij het opstellen en het vervolgens begeleiden en uitvoeren van een inrichtingsplan en € 6.500,- voor aanschaf benodigde materialen.

6. Specifieke externe doelgroepen

Zoals in eerdere hoofdstukken reeds aan de orde is gekomen heeft de vereniging ruimten gereserveerd ten behoeve van specifieke externe doelgroepen zoals ouderen en/of gehandicapten. Ook bij de toekomstvisie over het medegebruik van de verenigingsopstallen, met een openbaar toilet en een gedeeltelijk overdekt terras, is hier reeds op ingespeeld. Bij het opstellen van het inrichtingsplan moet hier eveneens rekening mee gehouden worden.

Inmiddels is de vereniging gestart met het leggen van contacten met diverse zorg- en welzijnsorganisaties om bekendheid te geven aan de mogelijkheden die de vereniging heeft op het gebied van natuur, ontspanning en educatie, nu en in de toekomst.

Toekomstvisie

- 6.1. De oudere (flat)bewoners in de wijk stimuleren om te gaan tuinieren.
 - 6.1.1. Het onderhouden van een 'gewone' tuin op het complex is voor deze doelgroep veelal fysiek te zwaar. De vereniging zal tuin no. 79 voor deze doelgroep vrijhouden en t.z.t. opsplitsen in meerdere delen. De hierdoor ontstane stukken zijn dan qua afmetingen door de doelgroep goed te onderhouden. Zo nodig kunnen delen verhoogd worden aangelegd om diep bukken te voorkomen.
 - 6.1.2. Bij gebleken succes kan in de toekomst op deze wijze nog een ruimte op het complex worden ingericht. Uiteraard is dit concept ook toepasbaar op de doelgroep 'gehandicapten'.
 - 6.1.3. Het is gewenst om buiten het complex een bankje te plaatsen waar de ouderen kunnen wachten op de komst van de Taxibus of Wijkbus.
- 6.2. Zeker als het inrichtingsplan, met de nadruk op het onder punt 5.2. genoemde 'waardevol ecologisch tuinpark', is gerealiseerd, kunnen voor scholieren van de in de wijk aanwezige basisscholen, in het kader van biologie lessen, periodiek een educatieve 'speurtocht' worden georganiseerd.
 - 6.2.1. De scholieren ontvangen aan het einde een informatiepakket en een diploma. Het informatiepakket en diploma zal door de ouders worden gelezen en hen wellicht ook prikkelen om het tuincomplex te gaan bezoeken.
- 6.3. De vereniging zal de jaarlijks ontvangst van een groep bewoners van het verzorgingshuis Florence aan de Hofzichtlaan continueren.
 - 6.3.1. De vrijwilligers van de vereniging zorgen voor de ontvangst met koffie en gebak, rondleidingen over het complex, een lunch en ter afsluiting een bingo of een rad van avontuur. Diverse leden stellen voor deze groep bezoekers bloemen uit eigen tuin beschikbaar.
 - 6.3.2. Onderzocht wordt of de mogelijkheid bestaat dat leerlingen van de in de wijk gelegen VMBO met hun afdeling "horeca" op een dergelijke dag als stageopdracht hierbij kunnen assisteren. Omdat bewoners ook door een groep scholieren wordt verwend maakt een dergelijke dag extra aantrekkelijk.

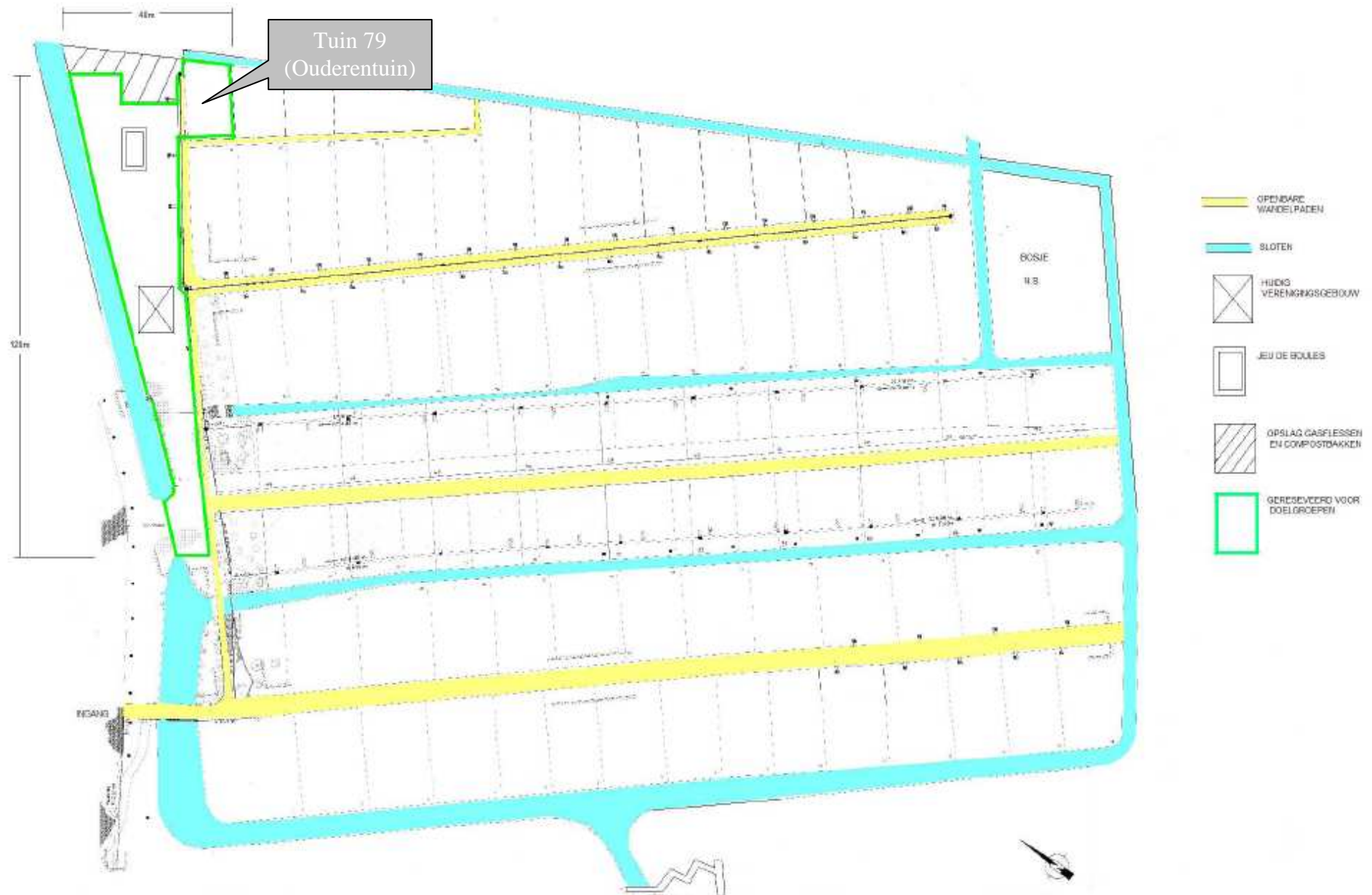
Benodigde ondersteuning

- 6.1. Zie: onder 1.1.1. Publiciteit
- 6.1.1. Met een ouderentuin kan pas gestart worden als een openbaar toilet en gedeeltelijk overdekt terras zijn verwezenlijkt.
- 6.1.2. Idem
- 6.1.3. Door de gemeente te plaatsen bankje buiten het complex t.b.v. wachtende ouderen
- 6.2. Adviserende ondersteuning voor het uitvoeren van de educatieve speurtocht.
- 6.2.1. Beschikbaar stellen van brochures t.b.v. het informatiepakket.
- 6.3. Geen externe ondersteuning nodig
- 6.3.1. Onderzoek of subsidie mogelijk is voor dergelijke jaarlijkse terugkomende activiteiten
- 6.3.2. Idem

Voorlopige raming

- 6.1. Niet van toepassing
- 6.1.1. € 3.500,- t.b.v. het inrichten van de ouderen tuin. (Afscheidingen, rolstoel- en rollator geschikte tegelpaden, aanbrengen van verhogingen, etc.)
- 6.1.2. Bij gebleken succes later te bepalen
- 6.1.3. Niet bekend (gemeente)
- 6.2. Niet van toepassing
- 6.2.1. € 200,- t.b.v. samenstellen les- en informatiemateriaal
- 6.3. Niet van toepassing
- 6.3.1. Zie onder 'Benodigde ondersteuning'
- 6.3.2. Niet van toepassing

BIJLAGEN

Betreft: Verenigingsgebouw "Volkstuinvereniging Mariahoeve"
 Datum: 10 augustus 2009
 Uitgevoerd door: J. Stam

Overzicht van de buitenwerkse lengte en breedte maten, oppervlaktemaat en bouwkundige staat van onderhoud aan het gebouw.

- Origineel bestaat het gebouw uit een houten constructie betimmerd met verticale sponningdelen.
- Van het gehele gebouw zijn de buitenwanden omtimmerd met vuren houten rabatdelen, met aan de onderzijde een hardhouten deel op maaiveld hoogte.
- Het dak is ter plaatse van de provisieruimte, grotendeels in originele staat, vuren houten vloerdelen als dakbeschot.
- Enkele reparaties zijn er aan verricht met 18 mm underlayment multiplex plaat.
- Het overige gedeelte van het dakbeschot bestaat vermoedelijk uit gedeeltelijk originele delen en evenzo underlaymentplaten. Dit is echter niet waar te nemen door de dakbedekking en het onderliggende plafond.
- Het dak is bekleed met bitumen daksingels.
- De buitenwerkse afmetingen zijn 13.90m1 x 7.70m1. Totaal bedraagt dit 107.03m2.

Het gebouw is al aardig op leeftijd en toont op het eerste gezicht een redelijke indruk. Helaas viel dit tijdens de inspectie behoorlijk tegen:

Omschrijving	Goed	Matig	Slecht	Toelichting
Dakbedekking			X	Ondeskundig aangebracht en ligt op de meeste plaatsen in kuilen en half los.
Dakbeschot			X	Door lekkages en verstikking verrot (zie op diverse plaatsen plekken a h plafond en wanden)
Vloerbalken			X	Verzakt. Op diverse plaatsen verrot (door optrekkend vocht en verstikking)
Constructie wanden			X	Aan de onderzijde bruinrot geconstateerd
Buiten betimmering	X			Het hardhouten deel tpv het maaiveld is niet ventilerend aangebracht. De omtimmering is goed.
Toegangsdeuren (3x)			X	Zijn in een niet al te beste staat van onderhoud
HWA goten en pijpen			X	Liggen niet op afschot. Zijn op enkele stukken na verteerd, pijpen zijn kapot of ontbreken
Deur- en raam kozijnen		X		Enkele stijlen zijn aan de onderzijde aangetast door houtrot
Ventilatie tbv het gebouw			X	Zowel onder het gebouw, tussen het plafond en in de wanden is totaal geen ventilatie
Ventilatie tbv zuurstof toevoer		X		Er zijn 3 mechanische ventilatoren die te weinig capaciteit leveren
Veiligheid (huishoudelijke aard)	X			Brandblussers zijn gekeurd. Alarmkaart, veiligheidsplattegrond en EHBO-middelen aanwezig

Conclusie:

- Het gehele gebouw verkeert in een slechte staat.
- Klein onderhoud indien noodzakelijk.
- Groot onderhoud is zonde van de inzet en de financiën.

Groslist Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

<u>Thema</u>	<u>Subthema</u>	<u>Middel</u>	Is reeds in voorzien	Is reeds gepland	Niet in voorzien, zeer gewenst	Niet in voorzien, gewenst	Niet gewenst	Niet realiseerbaar	Niet van toepassing	Afhankelijk van soort nieuwbouw	Optioneel
Openlucht-recreatie	Visitekaartje	1.1. (beleid) tuinen op orde <i>(in progress)</i>	X								
		1.2. (beleid) algemeen groen in orde		X							
		1.3. (beleid) verenigingsopstallen in orde			X						
		1.4. beschoeiingen in orde			X						
		1.5. diversiteit in tuinhuisjes		X							
		1.6. variëteit in algemeen groen			X	X					
Faciliteiten		2.7. zitbankjes op strategische plaatsen	X								
		2.8. zonneweide	X								
		2.9. zandstrand							X		
		2.10. picknickplaats	X								
		2.11. graspaden/houtsnipperpaden							X		
		2.12. theehuisje cq. gedeeltelijk overdekt terras			X						
		2.13. barbecue met plukkruidentuin						X			
Versterking openbaarheid	Toegang	3.1. open poort overdag		X							
		3.2.a aantrekkelijke toegang (binnen het complex)	X								
		3.2.b aantrekkelijke toegang (buiten het complex)			X						
		3.3. poort op afstand afsluitbaar					X				
		3.4. meer toegangen					X				
		3.5. bruggen bij toegangen							X		
		3.6.a welkomstbord (binnen het complex)	X								
		3.6.b welkomstbord (buiten het complex)			X						
		3.7. informatiebord	X								

<u>Thema</u>	<u>Subthema</u>	<u>Middel</u>	Is reeds in voorzien	Is reeds gepland	Niet in voorzien, zeer gewenst	Niet in voorzien, gewenst	Niet gewenst	Niet realiseerbaar	Niet van toepassing	Afhankelijk van soort nieuwbouw	Optioneel
Versterking Openbaarheid (vervolg)	Media	3.8.	welkomstboekjes en plattegrond			X					
		3.9.	informatiebordjes bij projecten			X					
		3.10.	informatiebordjes bij bijz. planten			X					
		3.11.	uitgezette routes			X					
		4.1.	publiciteitscommissie			X					
		4.2.	contact met radio en televisie			X					
	Publiek	4.3.	contact met schrijvende pers			X					
		4.4.	organisatie persacties			X					
		5.1.	workshops				X				
		5.2.	rondleidingen/excursies				X				
		5.3.	tentoonstellingen								X
		5.4.	opendag/tuinmarkt/evenementen			X					X
Verenigings-opstallen		5.5.	plantjes ruilbeurs				X				
		5.6.	reclame folderen/aanschrijven/adverteren			X					
		6.1.	aantrekkelijk uitgevoerd binnen en buiten				X				
		6.2.	voldoende ruimte				X				X
		6.3.	voldoende inventaris				X				
		6.4.	keukengelegenheid en apparatuur	X							
		6.5.	horecavergunning	X							
		6.6.	toog	X							
		6.7.	riolering	X							
		6.8.a	Toiletgelegenheid	X							
		6.8.b	Openbare toiletten			X					X
		6.9.	invalide toilet			X					X
	6.10.	voldoende parkeergelegenheid				X					
	6.11.	aantrekkelijke afwerking parkeerplaats				X					
	6.12.	parkeergelegenheid voor gehandicapten				X					

<u>Thema</u>	<u>Subthema</u>	<u>Middel</u>	Is reeds in voorzien	Is reeds gepland	Niet in voorzien, zeer gewenst	Niet in voorzien, gewenst	Niet gewenst	Niet realiseerbaar	Niet van toepassing	Afhankelijk van soort nieuwbouw	Optioneel
Doelgroepen	Gehandi- capten	7.1. paden voor rollators (moeilijk ter been)	X								
		7.2. paden voor rolstoelen	X								
		7.3. meubilair zo nodig aanpassen voor rolstoelen									X
		7.4. Rolstoel toegankelijke tuin									X
		7.5. blindentuin									X
		7.6. blindenroute (geluiden/braille)									X
		7.7. verstandelijk gehandicapten									X
	Ouderen	7.7. begeleiding									X
		8.1. ouderentuin			X						
		8.2. begeleiding			X						
		8.3. ontvangst verpleeghuis		X							
	Allochtonen Kinderen	8.4. gedeeltelijk overdekt terras voor senioren			X						
		9.1. begeleiding bij tuinieren (cursus?)									X
		10.1. ruimte voor schooltuinen							X		
10.2. ruimte voor jeugd tuinen								X			
10.3. intensieve coaching door volkstuinders								X			
10.4. praktijkonderwijs door volkstuinders								X			
10.5. onder begeleiding buitenspelletjes								X			
10.6. onder begeleiding natuurontdekken										X	
10.7. avonturenbosje										X	
10.8. kinderthemadagen (woensdagmiddag)										X	
10.9. wilgentenen speeltuig										X	
10.10. kinderboerderij								X			
10.11. knuffelweide								X			
10.12. paard en wagen								X			
10.13. buitenschoolse opvang							X				
10.14. begeleiding maatschappelijke stages door leden							X				

<u>Thema</u>	<u>Subthema</u>	<u>Middel</u>	Is reeds in voorzien	Is reeds gepland	Niet in voorzien, zeer gewenst	Niet in voorzien, gewenst	Niet gewenst	Niet realiseerbaar	Niet van toepassing	Afhankelijk van soort nieuwbouw	Optioneel
Sport en spel	11.1.	speeltuin/speelplaats (kleinschalig)		X							
	11.2.	aanlegsteiger watersport							X		
	11.3.	vissteiger							X		
	11.4.	wandelroute opname of uitzetten				X					
	11.5.	jeu de boules	X								
	11.6.	reuzenschaakspel/dambord									X
	11.7.	tafeltennistafel (X				
	11.8.	volleybal						X			
	11.9.	basketbal						X			
	11.10	trimparcours						X			
	11.11.	curling (kunstbaan)						X			
	11.12.	midgetgolf (binnen of buiten)						X			
	11.13.	halfpipe (scateboard)					X				
	11.14.	trapveldje (voetbaldoelen)					X				
	Hobby	11.15.	buitensport (omheind/afgeperkt)						X		
12.1.		kippen/dieren houden						X			
12.2.		actie adopteer een dier						X			
12.3.		imker/educatieve bijenstal			X						
12.4.		Voedselbank (incl. voldoen aan wettelijke voorschriften)						X			
12.5.		plantjes kweken voor de buurt									X
12.6.		cursus volksuniversiteit									X
12.7.		kerststukjes/bloemstukjes maken									X
12.8.		knutselwerkplaats								X	
12.9.		Instuif voor ouderen met bordspelletjes								X	
12.10.		biljartvereniging								X	
12.11.		computerstudiezaal								X	
12.12.	muziek maken								X		

<u>Thema</u>	<u>Subthema</u>	<u>Middel</u>	Is reeds in voorzien	Is reeds gepland	Niet in voorzien, zeer gewenst	Niet in voorzien, gewenst	Niet gewenst	Niet realiseerbaar	Niet van toepassing	Afhankelijk van soort nieuwbouw	Optioneel
Kunst	13.1.	permanente beeldenroute									X
	13.2.	wisseltentoonstelling beeldende kunst								X	
	13.3.	zelf kunstenaars op de tuin?	X								
	13.4.	diverse toegepaste kunstobjecten									X
	13.5.	startpunt/gastheer kunstroute									X
	13.6.	buitentheater								X	
	13.7.	buitenactiviteiten (toneel/volksdansen)								X	
	13.8.	muziekoptreden/oefeningen								X	
Natuur	14.1.	enthousiasmering deelname keurmerk		X							
	14.2.	thematuinen meenemen in inrichtingsplan									X
	14.3.	vogelbosje meenemen in inrichtingsplan									X
	14.4.	bomenroute meenemen in inrichtingsplan									X
	14.5.	tuinenroute meenemen in inrichtingsplan									X
	14.6.	milieu educatiepunt			X						
	14.7.	natuurlijke oevers meenemen in inrichtingsplan		X							
	14.8.	paddenpoel meenemen in inrichtingsplan									X
	14.9.	uilennest meenemen in inrichtingsplan									X

Voorlopige planning 2009 - 2014

Onderstaande planning betreft een 'ideaalbeeld' en is geheel afhankelijk van de mate van ondersteuning die de vereniging hoopt te ontvangen. Ook is de vereniging afhankelijk van de planning die de externe partijen op hun beurt weer nodig hebben om de gewenste ondersteuning te kunnen bieden.

- 2009
1. Presentatie bij de vereniging door de AVVN (Herman Vroklage) in het kader van project "Tuinparken in de wereldstad aan zee".
 2. Bijeenkomsten met leden van de vereniging die zich hebben opgegeven voor de werkgroep "Tuinparken in de wereldstad aan zee".
 3. Samenstelling bidbook in het kader van het project "Tuinparken in de wereldstad aan zee".
 4. Kennismaking en oriënterende gesprekken houden met diverse stakeholders in het kader van publiciteit en het polsen van belangstelling.
 5. Jeu de boules baan voorzien van een informatiebord en bekend maken dat de baan door iedereen vrij te gebruiken is.
 6. Presentatie bij de vereniging door de AVVN voor enthousiasmering leden voor het verkrijgen van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren.
- 2010
1. Activiteiten jaarplan 2010 opstellen voor buurtactiviteiten.
 2. Intensivering contacten met de media.
 3. Inventarisatie van de te ontvangen ondersteuning zoals is weergegeven in het bidbook.
 4. Zo nodig bijstellen van de (prioriteiten) van het ideaalbeeld.
 5. Afbreken en afvoeren bestuurskamer en de vrijgekomen ruimte reserveren voor het nieuwe inrichtingsplan.
 6. Opstellen inrichtingsplan van de algemene / openbare ruimte met de nadruk op ecologische waarde en rekening houden met de vele ideeën die door de leden van de werkgroep tijdens de bijeenkomsten zijn ingebracht.
 7. Aanvang maken met uitvoering van 6.
 8. Aanvang maken met aanbrengen van informatieborden en foldermateriaal t.b.v. bezoekers.
 9. Nadat bekend is wat de in hoofdstuk 4. (Medegebruik van het verenigingsgebouw) beschreven eisen / voorschriften zijn, de diverse mogelijkheden voor (soorten) nieuwbouw verenigingsgebouw onderzoeken en kosten nauwkeurig berekenen.
- 2011
1. Activiteiten jaarplan 2012 opstellen voor buurtactiviteiten.
 2. Aanvang uitvoering upgrading toegang.
 3. Aanvang uitvoering nieuw inrichtingsplan.
 4. Indien medewerking leden is verzekerd een start maken het verkrijgen van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren, in combinatie met het inrichtingsplan.
- 2012
1. Activiteiten jaarplan 2013 opstellen voor buurtactiviteiten.
 2. Continuering uitvoering inrichtingsplan.
 3. Continueren verkrijgen van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren, in combinatie

met het inrichtingsplan.

- 2013
1. Activiteiten jaarplan 2014 opstellen voor buurtactiviteiten.
 2. Start nieuwbouw verenigingsgebouw i.c.m. openbaar toilet en semi-openbaar keukentje.
 3. Plaatsing energiebesparende openbare verlichting met informatiepaneel.
 4. Continuering uitvoering inrichtingsplan.
 5. Continueren verkrijgen van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren, in combinatie met het inrichtingsplan.

- 2014
1. Na gereed komen nieuwbouw, het slopen en afvoeren oude verenigingsgebouw.
 2. De vrijgekomen ruimte inrichten volgens inrichtingsplan.
 3. Slopen en afvoeren huidige opstal nabij ingang (winkel, materialenopslag).
 4. Bouw kleinere opstal t.b.v. materialenopslag en onderhoudswerkplaatsje).
 5. Verkrijging van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren.

- 0 -